

MICHAELOVO POSLÁNÍ V KOSMICKÉM VĚKU LIDSKÉ SVOBODY

ANTHROPOSOFOCKÉ VŮDČÍ MYŠLENKY Rudolf Steiner

Přiblíží-li se člověk svým duchovním prožíváním k Michaelově působnosti v přítomné době, získá tím možnost objasnit si ve smyslu vědy o duchu kosmickou podstatu *svobody*.

To se *nevztahuje* na mou „Filosofii svobody“. Ta vychází z ryze lidských poznávacích sil, pokud jsou schopny se vydat do oblasti ducha. K tomu, aby člověk poznal, co se v této oblasti poznává, nepotřebuje na své cestě spojení s bytostmi jiných světů. Dá se ale říci, že „Filosofie svobody“ ho připravuje na to, aby o svobodě poznal i to, co se může dozvědět, když se na své duchovní cestě spojí s Michaelem.

A to je toto:

Má-li v lidském jednání skutečně ožít svoboda, nesmí to, co člověk vykoná v jejím světle, být jakkoli závislé na jeho organizaci fyzické a éterné. Co je „svobodné“, může se uskutečnit pouze z lidského „já“; a se svobodnou působností tohoto já se musí shodně rozechvíť astrální tělo, aby ji mohlo přenést na tělo fyzické a éterné. - To je však jenom jedna stránka věci. Druhou je možné prohlédnout právě v souvislosti s posláním Michaelovým. - To, co člověk prožívá jako svobodný čin, nesmí také působit nějakým způsobem na jeho éterné nebo fyzické tělo. Kdyby k tomu došlo, nutně by se úplně odcizil tomu, čím se stal v někdejších etapách svého vývoje pod vlivem božské duchové *podstaty* a božského duchového *zjevení*.

Prožitky, které člověku poskytuje to, co je jenom božským duchovým *výtvořem* v jeho *okolí*, smějí vykonávat vliv pouze na jeho ducha (jeho já). Na jeho organizaci fyzickou a éternou může mít vliv jenom to, co v proudu vývoje - nikoli v jeho okolí, ale v jeho vlastní bytosti - je pokračováním něčeho, co mělo kdysi svůj počátek v podstatě a ve zjevení božských duchových bytostí. To se ale nesmí v lidské bytosti mísit s působností toho, co žije v živlu svobody.

To je umožněno jedině tím, že Michael přenáší z vývoje v pradávnné minulosti něco, co lidem daruje spojitost s božským duchovým světem, který v přítomné době už nezasahuje do formování živlu fyzického a éterného. Tím se v rámci Michaelova poslání vyvíjí půda pro styk člověka s duchovým světem, styk, který se vůbec nevztahuje na oblast přírody.

Je povznášející moci pohlížet na to, jak je díky Michaelovi bytost člověka pozvedána do duchové sféry, zatímco jeho nevědomá, jeho podvědomá složka, rozvíjející se pod sférou svobody, srůstá stále hlouběji s hmotným světem.

Pro člověka bude v budoucnu stále nepochopitelnější, jaký je vlastně jeho vztah ke skutečnosti světa, neodhodlá-li se vedle svých vztahů k bytostem a dějům v přírodě uznat ještě vztahy toho druhu jako vztah k Michaelovu poslání. Se svými vztahy k přírodě se člověk seznamuje jako s něčím, na co se dívá zvenčí; vztahy k duchovému světu vycházejí z něčeho, co je jakýmsi vnitřním rozhovorem s bytostnou skutečností, k níž si člověk otevřel přístup tím, že se uvolil nebránit se zduchovělému pohledu na svět.

Člověk tedy musí být schopen, má-li v životě uskutečňovat impulzy svobody, odvracet od sebe jisté účinky přírody, které z kosmu směřují k jeho bytosti, aby v ní působily. Toto odvracení se odehrává v podvědomí člověka tehdy, když v jeho vědomí působí právě ty síly, které představují život jáství ve svobodě. Pro lidský vnitřní postřeh se přitom dostavuje vědomí, že člověk působí svobodně; pro duchové bytosti, jež jsou z jiných kosmických sfér ve spojení s člověkem, se to má jinak. Bytost z hierarchie Angeloi, pečující o převedení člověka z jednoho pozemského života do dalšího, ihned jasně vnímá, když sleduje lidské svobodné jednání, jak člověk od sebe zapuzuje kosmické síly, které by v něm chtěly dále tvořivě působit, které by chtěly dávat organizaci jeho já potřebné fyzické opory, jako jí je dávaly před nástupem věku Michaelova.

Michael, který je bytostí z hierarchie Archangeloi, získává své dojmy prostřednictvím bytostí z hierarchie Angeloi. Věnuje se úloze dodávat člověku z duchové části kosmu způsobem zde načrtnutým síly, které by mu nahradily potlačené síly z přírodního bytí.

Dosahuje toho tím, že uvádí svou působnost do nejdokonalějšího souladu s mystériem Golgoty.

V působnosti Kristově v pozemském vývoji spočívají síly, které člověk potřebuje ve svém svobodném působení, aby vyrovnal potlačené impulzy přírody. - Člověk pak jenom musí uvést svou duši opravdu do vnitřní životní spojitosti s Kristem, jak se už o tom mluvilo v rámci těchto sdělení o poslání Michaelově.

Člověk ví, že je zasazen do skutečného jsoučna, když stojí naproti fyzickému Slunci a přijímá od něho teplo a světlo.

Tak musí žít i tváří v tvář duchovému Slunci, Kristu, které sloučilo svůj život se životem Země, a přijímat od něho ve své duši živě to, co v duchovém světě odpovídá teplu a světlu.

Když prožije „Krista v sobě“, bude se cítit prožhnut „duchovým teplem“. Řekne si, když procítí toto prožhnutí: Toto teplo vysvobozuje tvou lidskou bytost s pout kosmu, v nichž už nesmí zůstat. Božské duchové bytí pradávné doby tě muselo převést, aby sis vydobyl svobodu, do oblastí, do nichž tě nemohlo provázet. Darovalo ti v nich ale Krista, aby ti jeho síly dodaly jako svobodnému člověku to, co ti božské duchové bytí pradávné doby kdysi poskytovalo přirozenou cestou, jež byla tehdy současně i cestou duchovní. Toto teplo tě vede zase nazpět k onomu božství, z něhož pocházíš.

Když člověk toto procítí, bude v něm v hřejivé duševní vroucnosti srůstat prožitek v Kristu a s Kristem a prožitek nefalšovaného, pravého člověčenství. „Kristus mi daruje mé lidství,“ to bude základní pocit vanoucí a vlnící se jeho duší. A když už se v něm uhostí *tento* pocit, dostaví se i onen druhý, kdy člověk bude cítit, že ho Kristus pozvedá nad pouhé pozemské bytí, takže se bude cítit sjednocen s hvězdným okolím Země a se vším božským duchovým, co se dá v tomto hvězdném okolí poznat.

A obdobně se to má i s duchovým světlem. Člověk se může cítit plně ve svém člověčenství, když si uvědomí sám sebe jako svobodnou individualitu. Ale přece jenom je s tím spjato i vědomí jisté temnoty: božský duchový živel pradávnej doby už nesvítí. Ve světle, které Kristus přináší lidskému já, je člověku navraceno prvotní světlo. V tomto prožitku společenství s Kristem může celou duši slunečně prozářit oblažující myšlenka, že někdejší dávná nádhera božského světla je člověku navracena; svítí, třebaže toto světlo není světlem přírody. A člověk se v přítomné době sjednocuje se světelnými silami pocházejícími z duchového kosmu, s nimiž byl spjat v minulosti, kdy ještě nebyl svobodnou individualitou. A v tomto světle může nacházet cesty vedoucí jeho lidskou bytost správným směrem, jestliže se v duši s porozuměním spojí s posláním Michaelovým.

Pak člověk pocítí v duchovém teple impuls, který ho přenesení do jeho kosmické budoucnosti tím způsobem, že v ní bude s to zachovat věrnost prapůvodním darům božských duchových bytostí s ním spjatých, třebaže se v jejich světech vyvinul ve svobodnou individualitu. A v duchovém světle pocítí sílu, která povede jeho vnímání při vědomí stále vyšším a obsáhlejším do světa, v němž se jako svobodný člověk opět shledá s božstvy svého prapůvodu.

Setrávat v bytí prapůvodu, chtít si uchovat onu prapůvodní naivní božskou dobrotivost působící tehdy v člověku a ustrašené couvat před plným osvojením svobody: to vede člověka v tomto přítomném světě, v němž je všechno zaměřeno na rozvoj jeho svobody, přece jenom k Luciferovi, který má zájem na popření přítomného světa.

Odevzdat se současné existenci, chtít připustit jedině svět přírody, dnes dosažitelný intelektu, svět s neutrálním postojem k dobrotivosti, a chtít prožívat osvojení svobody leda v intelektu: to člověka vede v tomto přítomném světě, v němž je třeba, aby vývoj pokračoval v hlubších duševních oblastech, když ve vrchních vládne svoboda, přece jenom k Ahrimanovi, který má zájem na tom, aby se přítomný svět cele proměnil v kosmos intelektuálního rázu.

V těch oblastech, v nichž člověk cítí, že jeho pohled do vnějšího světa padá duchovně na Michaela, pohled do nitra duše duchovně na Krista, se daří oné duševní a duchovní jistotě, která mu umožňuje, aby se vydal po kosmické cestě, na níž nalezne beze ztráty svého původu svou pravou budoucí dokonalost.

V Gotheanu, 9. listopadu 1924

*Další vůdčí myšlenky pro Anthroposojickou společnost, rozesílané z Goetheana
(S odkazem na výše uvedené vylíčení Michaelova poslání v kosmickém věku lidské svobody)*

1. Svobodný může být jenom takový čin, při kterém nespolutpůsobí jakékoli dění přírodní v člověku nebo mimo něj.
2. Polárním protikladem k tomu je, že při svobodné působnosti lidské individuality se v ní potlačuje přírodní dění, které by se bylo uplatnilo při jednání nesvobodném a bylo by utvářelo bytost člověka podle jeho kosmického předurčení.

3. Jestliže se člověku, který je svou bytostí zasazen do života v přítomném a budoucím stadiu vesmírného vývoje, tohoto utváření *nedostává* přirozenou cestou, dostává se mu ho působností duchovou tím, že se spojuje s Michaellem, čímž nachází i cestu ke Kristu.